

Załącznik nr 1 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.
w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie

1. Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca informuje dyrektora i pedagoga szkoły, o ile nie zrobił tego nauczyciel.
4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia, dyrektor lub pedagog wzywa lekarza.
5. Dyrektor i pedagog, dbając o dyskrecję, przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość).
6. Pedagog zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy.
7. Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska Karta” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.
8. Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.
9. W przypadku osoby nieletniej dyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.

Załącznik nr 2 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.

w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

Procedura postępowania w przypadku uzyskania przez nauczyciela informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków odurzających, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o zaistniałych faktach dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego
3. Dyrektor, wychowawca lub pedagog lub wzywa do szkoły rodziców/rodzica (prawnego opiekuna) ucznia i przekazuje uzyskaną informację.
4. Wychowawca, pedagog i dyrektor przeprowadzają rozmowę z rodzicami i uczniem (można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym).
5. Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni nieletniego ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub/i policję (specjalistę ds. nieletnich).
6. Gdy rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ale są nieskuteczni, i gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (takie jak rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, skierowanie na terapię itp.), a ich zastosowanie wobec nieletniego nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub/i policję (dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji, co nie zwalnia szkoły z prowadzenia nadal działań wychowawczych).
7. Gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły skreśla pełnoletniego ucznia z listy uczniów w sposób przewidziany w statucie szkoły.

UWAGA!

W przypadku uzyskania informacji, że nieletni uprawia nierząd, dyrektor szkoły obligatoryjnie wzywa policję. Prostytuowanie się w Polsce nie jest karane, jednakże karalne są związane z nim określone kategorie przestępstw.

W przypadku uzyskania informacji o nieletnim będącym pod wpływem alkoholu nauczyciel powinien rozpatrywać ten problem nie tylko w aspekcie demoralizacji nieletniego czy naruszania regulaminu szkolnego, lecz także pod kątem przestępstw związanych ze sprzedażą alkoholu nieletniemu.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń narkotyzuje się, albo podejrzenia, że jest pod wpływem środków odurzających, nauczyciel powinien powiadomić specjalistę ds. nieletnich lub dzielnicowego, którzy w ramach zadań wynikających z rozpoznania osób nieletnich zagrożonych demoralizacją podejmą działania zmierzające do rozpoznania i zwalczania tego zjawiska w środowisku lokalnym.

Załącznik nr 3 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.
w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

Procedura postępowania w przypadku występowania w szkole aktu lub aktów agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy

1. Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i dyrektora szkoły i niezwłocznie wraca na zajęcia.
3. Wychowawca informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły i pedagoga, o ile nie zrobił tego nauczyciel.
4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i/lub życia, dyrektor lub pedagog wzywa lekarza.
5. Jeżeli akt agresji/przemocy ma znamiona przestępstwa lub czynu karalnego, dyrektor wzywa policję i następnie wdrażana jest procedura przewidziana dla takiej sytuacji.
6. Jeżeli akt agresji/przemocy nie ma powyższego charakteru, wychowawca klasy lub pedagog przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość), dbając o dyskrecję, oraz rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz ewentualnymi świadkami.
7. Wychowawca klasy lub pedagog zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) pokrzywdzonego i sprawcy.
8. Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się działania wobec sprawcy (takie jak: rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę i zespół klasowy, kary rodzicielskie i statutowe – nagana, obniżenie oceny zachowania), wobec poszkodowanego (np. rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, zadośćuczynienie) oraz świadków (rozmowy wychowawcze).

9. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nieletniego sprawcy nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, a akty agresji/przemocy są częste, dyrektor zawiadamia policję lub/i sąd rodzinny i nieletnich.
10. Gdy sprawca uporczywych aktów agresji jest pełnoletni, poszkodowani nie chcą składać wniosków o ściganie, a szkoła wyczerpała wszelkie środki wychowawcze i dyscyplinujące, sprawca zostaje skreślony z listy uczniów w sposób przewidziany w statucie szkoły.
11. W przypadku gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznan, dyrektor po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/rodzica (opiekuna prawnego) ucznia poszkodowanego o możliwości zawiadomienia policji lub sam zawiadamia policję.

Załącznik nr 4 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z 16 stycznia 2015 r.

w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyki

1. Nauczyciel zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz zapobiega jej ewentualnemu zniszczeniu, ale nie zabiera jej z miejsca znalezienia.
2. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.
3. Dyrektor szkoły zawiadamia pedagoga oraz wzywa policję lub policjantów z posterunku, dzielnicowego, którzy w miarę możliwości ustalają, do kogo należy znaleziona substancja.
4. Policjanci z posterunku, dzielnicowy po rozeznaniu sytuacji zawiadamiają odpowiedni wydział policji.
5. Po przyjeździe policji dyrektor lub pedagog niezwłocznie wskazują funkcjonariuszom miejsce z zabezpieczoną substancją oraz przekazują informacje dotyczące szczegółów zdarzenia i dalej postępują zgodnie ze wskazaniami policjantów.

Załącznik nr 5 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.

w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

**Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa,
że uczeń ma przy sobie substancję przypominającą narkotyki**

1. Nauczyciel niezwłocznie informuje o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły zawiadamia pedagoga oraz wzywa policję lub policjantów z posterunku, dzielnicowego.
3. Pedagog informuje o sprawie wychowawcę. Do czasu przyjazdu policji uczeń przebywa pod opieką pedagoga lub wychowawcy.
4. Policjanci z posterunku, dzielnicowy podejmują na terenie szkoły odpowiednie działania i zawiadamiają właściwy wydział policji.
5. Po przyjeździe policji dyrektor lub pedagog przekazują funkcjonariuszom informacje dotyczące szczegółów zdarzenia i postępują zgodnie ze wskazaniami policjantów.
6. Dyrektor szkoły lub pedagog szkolny zawiadamia rodziców/rodzica (opiekuna prawnego ucznia).
7. Wychowawca i pedagog we współpracy z rodzicami (opiekunem prawnym) prowadzą później z uczniem rozmowy wyjaśniające i inne działania wychowawcze, czekając na dalsze czynności urzędowe.
8. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą, stosuje się procedurę dotyczącą demoralizacji.

Załącznik nr 6 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.

w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

**Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa,
że uczeń jest pod wpływem alkoholu
lub innego środka odurzającego**

1. Nauczyciel zostawia klasę pod opieką pracownika administracji, ucznia pod opieką innego nauczyciela, a o zdarzeniu powiadamia wychowawcę i/lub pedagoga szkolnego. Po wykonaniu tych czynności niezwłocznie wraca na zajęcia.
2. Wychowawca powiadamia pedagoga, o ile nie uczynił tego nauczyciel.
3. Pedagog lub wychowawca powiadamia dyrektora szkoły.
4. Dyrektor lub pedagog wyznacza uczniowi odizolowane od reszty uczniów bezpieczne miejsce i wzywa lekarza, jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub/i życia.
5. Dyrektor, pedagog lub wychowawca wzywa do szkoły rodziców/rodzica (opiekuna prawnego) i informuje o zaistniałym zdarzeniu.
6. Jeżeli rodzice współpracują ze szkołą i stawiają się na wezwanie, z uczniem przeprowadzana jest rozmowa przez wychowawcę, dyrektora i pedagoga (ustala się miejsce zakupu alkoholu lub/i środka odurzającego, uczeń wskazuje się lub opisuje sprzedawcę, omawia się formy oddziaływań wychowawczych i kar), po czym oddaje się ucznia pod opiekę rodziców/rodzica (opiekuna prawnego), a wychowawca lub pedagog sporządza notatkę.
7. Jeżeli rodzice nie współpracują ze szkołą i odmawiają odbioru ucznia ze szkoły, dyrektor/wicedyrektor zawiadamia policję (np. posterunek, dzielnicowego), gdy zachowanie ucznia daje powody do interwencji (np. jest agresywny), i ustala z policjantami sposób załatwienia sprawy.
8. Pedagog, wychowawca i dyrektor ustalają formy oddziaływań wychowawczych i kar, jakie należy zastosować wobec ucznia.

9. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń przebywający na terenie szkoły znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, stosuje się wobec niego procedurę przewidzianą dla przejawów demoralizacji.

Załącznik nr 7 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.
w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

Procedura postępowania wobec ucznia sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa oraz ucznia poszkodowanego i świadków

1. Nauczyciel przyjmuje informację o zdarzeniu, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków, klasę zostawia pod opieką pomocy nauczyciela lub pracownika administracji i obsługi.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie wychowawcę i/lub dyrektora szkoły i niezwłocznie wraca na zajęcia.
3. Wychowawca i/lub dyrektor informuje o sprawie pedagoga szkolnego.
4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub/i życia, dyrektor lub pedagog wzywa lekarza.
5. Dyrektor szkoły i/lub pedagog szkolny w dostępny sposób sprawdza wiarygodność informacji, ustala okoliczności (czy do zdarzenia doszło na terenie szkoły, czy w czasie zajęć lekcyjnych, kto był sprawcą), zabezpiecza dowody oraz stara się nie nagłaśniać zdarzenia. Następnie wyznacza sprawcom i poszkodowanemu oddzielne pomieszczenia.
6. W uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły wzywa policjantów z posterunku policji, którzy zabezpieczają ślady popełnionego przestępstwa, ustalają świadków zdarzenia, przeprowadzają rozmowy z poszkodowanym i podejrzanymi.
7. Dyrektor lub pedagog wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) pokrzywdzonego i sprawcy/sprawców czynu, których informuje o zaistniałym zdarzeniu. Jeśli rodzice nie mogą przybyć do szkoły natychmiast, ustala się ich termin przybycia.
8. Jeżeli czyn nie jest ścigany z urzędu, dyrektor/wicedyrektor podejmuje decyzję, jakie środki wychowawcze i dyscyplinarne zastosuje wobec sprawcy/sprawców, szczególnie w sytuacji gdy pokrzywdzony lub jego rodzice odmawiają złożenia wniosku o ściganie.

9. Gdy rodzice/opiekunowie prawni sprawcy odmawiają współpracy ze szkołą, a nieletni sprawca sprawiał wcześniej problemy wychowawcze, dyrektor zawiadamia policyjny wydział do spraw nieletnich i/lub sąd rodzinny.
10. Gdy czyn sprawcy/sprawców ma znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, dyrektor lub dzielnicowy zawiadamia policję lub prokuratora.
11. Niezależnie od działań policji pedagog lub/i wychowawca podejmuje działania wychowawcze i terapeutyczne w stosunku do sprawcy/sprawców, poszkodowanego oraz świadków zgodnie z procedurą stosowaną w przypadku aktów przemocy niemających znamion przestępstwa lub czynu karalnego.

Załącznik nr 8 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.

w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

**Procedura postępowania wobec ucznia z zaburzeniami
psychicznymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do
innych lub siebie**

1. Nauczyciel zostawia klasę pod opieką pracownika administracji i prowadzi ucznia do dyrektora szkoły
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego, a następnie niezwłocznie wraca na zajęcia.
3. Jeżeli stan ucznia/uczniów wskazuje na zagrożenie zdrowia i/lub życia, dyrektor lub pedagog wzywa lekarza.
4. Wychowawca klasy lub/i pedagog przeprowadzają rozmowy z poszkodowanym uczniem, o ile taki był, oraz ewentualnymi świadkami.
5. W razie potrzeby wychowawca klasy lub pedagog zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) chorego ucznia i ewentualnego poszkodowanego.
6. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się działania wobec chorego ucznia (takie jak np. wizyta u lekarza, rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę i zespół klasowy), wobec poszkodowanego (takie jak np. rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, zadośćuczynienie) i świadków (rozmowy wychowawcze).
7. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni chorego ucznia nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, chory jest nieletni, a akty agresji są częste, to dyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.
8. Gdy chory sprawca aktów agresji jest pełnoletni, akty agresji są częste i stanowią zagrożenie dla innych uczniów, a działania szkoły i rodziców nie przynoszą pozytywnych rezultatów, sprawca zostaje skreślony z listy uczniów w sposób przewidziany w statucie szkoły.

Załącznik nr 9 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.

w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

**Procedura postępowania wobec uczniów
często opuszczających zajęcia szkolne**

1. Nauczyciel podejmuje próby dyscyplinowania ucznia, a jeśli one nie przynoszą pozytywnych rezultatów, informuje o częstych nieobecnościach ucznia wychowawcę klasy.
2. Wychowawca powiadamia rodziców/rodzica (opiekuna prawnego) ucznia o sytuacji i podejmuje działania dyscyplinujące.
3. Jeśli dotychczasowe działania nie odnoszą pozytywnych rezultatów, wychowawca informuje o sytuacji pedagoga szkolnego.
4. Wychowawca klasy lub/i pedagog przeprowadza rozmowy z uczniem.
5. Jeśli prowadzone rozmowy, kary i inne działania nadal nie odnoszą pozytywnego skutku, wychowawca klasy lub pedagog wzywa do szkoły rodziców/rodzica (prawnych opiekunów) ucznia.
6. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się kompleksowe działania wobec ucznia (takie jak np. rozmowy, pomoc pedagogiczno-psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę, kary rodzicielskie i statutowe – nagana, obniżenie oceny zachowania).
7. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą lub działania są nieskuteczne, sprawca jest nieletni, a wagary są częste, wychowawca lub pedagog informuje o sytuacji dyrektora szkoły.
8. Dyrektor szkoły udziela nagany nieletniemu uczniowi lub/i zawiadamia policyjny wydział ds. nieletnich lub sąd rodzinny.
9. Gdy sprawca uporczywych wagarów jest pełnoletni i szkoła wyczerpała wszelkie środki wychowawcze i dyscyplinujące w stosunku do niego (rozmowy, nagany i inne kary zapisane w statucie szkoły), zostaje on skreślony z listy uczniów w sposób przewidziany w statucie szkół.

Załącznik nr 10 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.

w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

Procedura postępowania wobec uczniów przypadku kradzieży na terenie szkoły.

Nauczyciel, któremu uczeń zgłosił fakt kradzieży na terenie szkoły:

1. Przekazuje tę informację wychowawcy klasy ucznia.
2. Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniem celem ustalenia okoliczności, świadków i sprawcę kradzieży.
3. Wychowawca informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły.
4. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców ucznia poszkodowanego oraz sprawcy kradzieży i wzywa ich do szkoły w celu poznania motywów czynu oraz naprawienia szkody (zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy ewentualnie pokrycia kosztów skradzionego przedmiotu).
5. Wychowawca wyciąga wobec ucznia-sprawcy , konsekwencje zgodne z zapisami w statucie szkoły.
6. W przypadku, gdy uczeń podejrzany o kradzież nie przyznaje się do winy lub po raz kolejny dopuścił się kradzieży albo, gdy trudno ustalić ewentualnego sprawcę kradzieży-dyrektor szkoły powiadamia Policję, która prowadzi dalszy tok postępowania w sprawie.

..... / /

Załącznik nr 11 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.
w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

Procedura do postępowania w przypadku celowego niszczenia przez ucznia mienia szkolnego i cudzej własności.

Nauczyciel, który uzyska informację o dewastacji lub stwierdzi dewastację mienia przez ucznia:

1. Ustala okoliczności zdarzenia na podstawie rozmowy z osobą informującą o zaistniałym fakcie oraz oglądu sytuacji w miejscu zaistnienia szkody (ustalenie okoliczności zdarzenia, ewentualnych sprawców, wspólnie z kierownikiem technicznym szkoły szacuje wartość szkody).
2. Informuje o tym fakcie dyrektora szkoły i wychowawcę klasy ucznia.
3. W przypadku nie budzącego wątpliwości ustalenia sprawcy szkody - wychowawca powiadamia rodziców ucznia i wzywa ich na rozmowę.
4. Podczas rozmowy, dyrektor szkoły, wychowawca oraz rodzice sprawcy ustalają zasady zadośćuczynienia bądź też pokrycia strat przez sprawcę i jego prawnych opiekunów.
5. Wychowawca klasy wyciąga wobec sprawcy określone konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.
6. W przypadku dużej szkody albo w sytuacji, gdy niemożliwe jest ustalenie sprawcy szkody-dyrektor szkoły wzywa Policję

Załącznik nr 12 do
Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Nr 1 w Płońsku
z dnia 16 stycznia 2015 r.

w sprawie: procedur postępowania w sytuacjach trudnych

I. Procedura postępowania z dzieckiem chorym w szkole

1. W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń przewlekle chory, dyrektor i wychowawca klasy powinien:

- a. pozyskać od rodziców (opiekunów) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu;

Co szkoła powinna wiedzieć:

- krótka historia choroby;
 - specjalne potrzeby dziecka;
 - procedury medyczne wymagające wykonania w trakcie pobytu dziecka w szkole;
 - specjalne potrzeby dietetyczne;
 - potrzeby związane z transportem;
 - główne problemy dziecka i konieczne środki ostrożności;
 - plan postępowania i procedury wymagane w nagłych sytuacjach;
 - osoby i instytucje, z którymi trzeba się skontaktować;
 - podział zadań i zakresu odpowiedzialności.
- b. w razie konieczności zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby;
 - c. w porozumieniu z pielęgniarką, wspólnie z pracownikami szkoły, opracować procedury postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby. Procedury te mogą uwzględniać m.in. przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposób reagowania, itp.

- d. określić formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka oraz zobowiązać wszystkich pracowników szkoły do bezwzględnego ich stosowania;
- e. zobowiązać wychowawcę klasy do koordynowania działaniami wobec ucznia;
- f. wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- g. poinformować rodziców (opiekunów) o przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole.

2. Główne sposoby pomocy przewlekle choremu dziecku, możliwe do zrealizowania na terenie szkoły:

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego;
- pomoc w pokonywaniu trudności, uczenie nowych umiejętności;
- budowanie dobrego klimatu i przyjaznych relacji klasowych;
- przygotowanie uczniów zdrowych na spotkanie chorego kolegi;
- traktowanie chorego dziecka jako pełnoprawnego członka klasy;
- uwrażliwianie dzieci zdrowych na potrzeby i przeżycia dziecka chorego;
- uwrażliwianie dziecka chorego na potrzeby i przeżycia innych uczniów;
- motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi dziećmi;
- rozwijanie zainteresowań, samodzielności dziecka;
- dostarczanie wielu możliwości do działania i osiągnięcia sukcesów;
- motywowanie do aktywności.

II. Postępowanie z dzieckiem w przypadku nagłego zachorowania

1. W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych, bądź złego samopoczucia, osoba interweniująca powinna wyznaczyć ucznia pod opieką którego uczeń chory uda się do gabinetu pielęgniarki szkolnej, a w przypadku nieobecności pielęgniarki do sekretariatu szkoły.

2. Pielęgniarka szkolna udziela stosownej pomocy przedlekarskiej, a w przypadku utrzymującego się złego samopoczucia, informuje telefonicznie rodziców (opiekunów) o dolegliwościach dziecka.
3. W przypadku nieobecności pielęgniarki rodziców (opiekunów) informację przekazuje do sekretariatu szkoły.
4. Dziecko z dolegliwościami lub objawami chorobowymi może opuścić teren szkoły wyłącznie pod opieką rodziców (opiekunów) lub osoby pełnoletniej z rodziny.
5. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami) i przy ustępujących dolegliwościach, szkoła zapewnia dziecku dalszą opiekę (odpoczynek w gabinecie pielęgniarki, sekretariacie, sali lekcyjnej).
6. W przypadku nie ustępujących lub nasilających się dolegliwości szkoła (pielęgniarka, sekretarz szkoły lub nauczyciel) informuje o tym fakcie rodziców /opiekunów dziecka i wzywa pogotowie ratunkowe.
7. W przypadku braku kontaktu z rodzicami /opiekunami i wezwania pogotowia ratunkowego wyznaczony pracownik szkoły przejmuje opiekę nad dzieckiem (podczas transportu karetką do szpitala) do czasu przybycia rodzica do szpitala.